

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 13253
Tarih : 16.06.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 14/06/2021 15:45
Sayı: E-120.10-
0828207

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Resmi olmayan rakamlara göre Türkiye’de 2 milyonun üzerinde çocuk işçi bulunmaktadır. Çocuk işçiler ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmakta ve eğitim haklarından yoksun bırakılmaktadırlar. Güvencesiz, kayıt dışı ve kötü çalışma koşullar sebebiyle de çocuk iş cinayetleri artmaktadır.

Türkiye’de giderek artan çocuk işçiliğinin engellenmesi için etkin bir denetleme mekanizmasının oluşturulması, yapılabileceklerin tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ebru GÜNAY
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

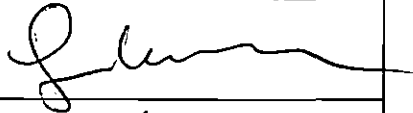
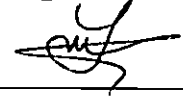
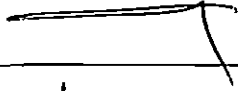
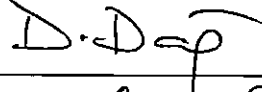
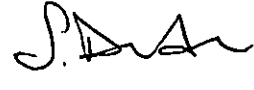
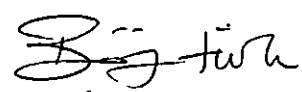
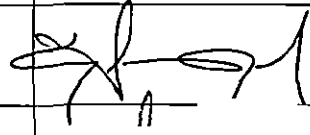
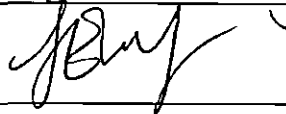
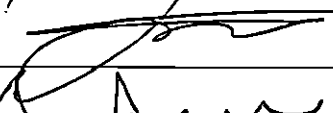
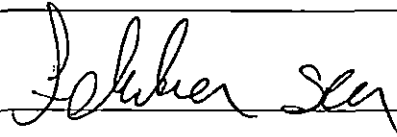
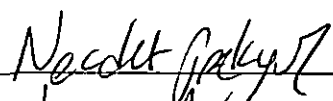
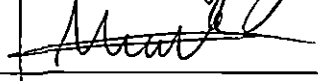
Çocuk işçiliği, 18 yaşın altındakilere fiziksel ve mental açıdan zarar veren ve onları eğitimden yoksun bırakarak zedeleyen, istismar eden ve sömürüye maruz bırakan bir çalıştırma biçimidir ve çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksiltен, fiziksel ve zihinsel gelişimleri açısından zararlı işler olarak tanımlanır. Birleşmiş Milletler tarafından 2002 yılında, dünyada gittikçe artan çocuk işçiliğine karşı farkındalık yaratmak ve çocuk işçiliğine engel olmak amacıyla her yıl 12 Haziran tarihi, Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü ilan edilmiştir.

Çocuk üzerinde fiziksel, ruhsal ve toplumsal açıdan olumsuz etkiler bırakan çocuk işçiliği sorunu, ülkelerin içinde bulunduğu yapısal sorunlardan kaynaklanmaktadır. Çocuk işçiliğinin artmasının en önemli sebebi yoksulluktur. Türkiye’de çocuk işçiliğinin artmasının bir diğer önemli nedeni ise işverenlerin ucuz işgücü ve kayıt dışı çalıştırmak üzere çocuk işçileri tercih etmesidir. Çocuk işçiler, en çok tarım, sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerinde çalıştırılmaktadırlar. Bunların dışında çocukların çalıştırıldığı diğer alanlar; madenler, küçük atölye ve işletmeler, tamirhaneler ve sokaklardır.

UNICEF ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) geçtiğimiz günlerde yayımladığı ortak raporunda, 2020'nin başından bu yana çocuk işçilerin sayısının 160 milyona ulaştığı belirtilmiştir. Resmi olmayan rakamlara göre Türkiye'de 2 milyonun üzerinde çocuk işçi vardır. Bu çocukların yüzde 70'inden fazlası kayıt dışı bir şekilde çalıştırılmaktadırlar. Türkiye'de çocuk işçilerin yüzde 30,8'i tarım, yüzde 23,7'si sanayi, yüzde 45,5'i ise hizmet sektöründe çalıştırılmaktadırlar. Çocuk işçiliğinin engellenmesi için bir önlem alınmadığı gibi çocuklara giderek daha tehlikeli, güvencesiz ve kötü çalışma koşulları dayatılmakta ve dolayısıyla çocuk iş cinayetleri de artmaktadır. İşçi Sağlığı İş Güvenliği Meclisi'nin (İSİG) verilerine göre; son sekiz yılda en az 513 çocuk çalışırken yaşamını yitirmiştir. Çocuk iş cinayetinin en fazla yaşandığı iller, aynı zamanda mülteci nüfusun da yoğun olduğu illerdir. Mülteci çocukların ölüm oranının yüksek olması hem çalışma koşulları bakımından çok daha tehlikeli işlerde çalışmak zorunda kaldıklarını hem de çalışan mülteci çocuklara yönelik şiddetin ne denli büyük olduğunu göstermektedir. Yakılan köylerden ve şehirlerden metropollere göç etmek zorunda kalan Kürt ailelerinin çocukları da ailelerinin yaşadığı geçim sıkıntısını giderebilmek için tehlikeli ve ağır işlerde çalıştırılmaktadırlar.

Çocukları kayıt dışı çalıştırmanın yanı sıra Türkiye'de yasal kılıf altında meşrulaştırılan çıraklık ve stajyerlik de "mesleki eğitim" adıyla çocuk emeğini sömüren yaygın çalışma biçimleridir. Çıraklık ve stajyerlik yapan çocuklar, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinden ve sosyal güvenlik korumasından uzak bir biçimde çoğu zaman yetişkinlerle aynı iş yaptırılarak çalışmaya mecbur bırakılmaktadır.

Çocuk işçiliğinin engellenmesi için çocuk işgücünü teşvik eden ve bunun altyapısını oluşturan etmenlerin belirlenmesi, kayıt dışı ve yasal olmayan bir şekilde çocuk işçi çalıştırmayı önlemeye yönelik tedbirlerin alınması, denetimlerin etkin bir şekilde yapılması ve ilgili mevzuatların yenilenmesi ve yürütülmesi gerekmektedir. Tüm bu nedenlerden hareketle giderek artan çocuk işçiliğinin engellenmesi için yapılabileceklerin tespiti ve çözümü amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
			
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	